

From: Hirvilammi Markus <markus.hirvilammi@luvn.fi>
Sent: tiistai 4. helmikuuta 2025 16.24
To: STM Kirjaamo
Cc: Ruuth Terhi; Jokinen Arttu
Subject: Lausuntopyyntö VN/34869/2024

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto ja vastauksellemme saamasta lisäajasta.

Alla Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallituksen kokouksessaan 3.2.2025 § 8 antama vastine lausuntopyyntöönne:

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta, asianumero VN/34869/2024.

Aluehallitus päätti antaa seuraavan lausunnon sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle:

”Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kannattaa laittomasti maassa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kiireettömien terveydenhuoltopalveluiden rajaamista hallituksen esityksen mukaisesti. Eduskunta hyväksyi joulukuussa 2022 lakimuutoksen, jonka myötä paperittomille henkilöille annettiin kiireellisten palveluiden lisäksi oikeus myös välttämättömiin terveyspalveluihin. Jatkossa, jos lakiesitys hyväksytään, oikeus välttämättömiin terveyspalveluihin koskisi vain laissa erikseen mainittuja paperittomien ryhmiä, eli sääntelyssä palattaisiin täysi-ikäisten kolmansien maiden kansalaisten osalta pääosin vuotta 2023 edeltävään tilaan.

Esityksen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten tulisi pystyä arvioimaan, milloin on kyseessä välttämätön kiireeton hoito, jonka epääminen olisi ilmeisen kohtuutonta tai vaarantaisi muun henkilön tai väestön terveyden. Myönteisenä seikkana hallituksen esityksessä voidaan nähdä lasten ja raskaana olevien naisten erityisaseman huomioiminen. Esityksen yhtenä tavoitteena on valtiontalouden ja julkisen terveydenhuollon kantokyvyn turvaaminen. Arvioiden mukaan Suomessa on noin 3 000–10 000 paperitonta henkilöä, joista suurin osa asuu pääkaupunkiseudulla. Paperittomien terveydenhuollon kokonaiskustannuksiksi on Suomessa arvioitu noin miljoona euroa, ja Kela korvasi hyvinvointialueille paperittomien hoidosta vuonna 2023 noin 300 000 euroa. Tämän lisäksi heille järjestetyistä sosiaalipalveluista aiheutuu moninkertaisesti suuremmat kustannukset. Tilanteessa, jossa julkisin varoin tuotettuihin sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdistuu merkittäviä kustannussäästöpaineita, ala kärsii kroonisesta työvoimapulasta ja palvelujen tarve kasvaa väestön ikääntyessä on perusteltua tarkastella mihin julkiset varat riittävät.

Esitettyssä lakimuutoksessa keskeiseksi tekijäksi terveydenhuollon järjestämisvastuun arvioinnissa muodostuu henkilön maassa olon laillisuuden selvittäminen. Lähtökohtana on oltava, että Suomessa oleskelevan ulkomaalaisen on kyettävä todistamaan henkilöllisyytensä halutessaan käyttää julkisia palveluita, ja mikäli todistusta ei esitetä, ei voida oletusarvoisesti katsoa hänen olevan tästä huolimatta laillisesti maassa ja kuuluvan julkisen sektorin järjestämien terveyspalveluiden piiriin. Mikäli tämä koetaan käytännön tasolla ongelmalliseksi, on perusteltua selvittää sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön tiedonsaantioikeuksien laajentamista muiden viranomaisten rekistereistä sikäli kuin se on välttämätöntä terveydenhuollon järjestämisvastuun selvittämiseksi.

Esityksessä esitetään myös täsmennettäväksi rajat ylittävistä terveydenhuollosta annettua lakia siten, että Kansaneläkelaitoksen olisi jatkossakin korvattava hyvinvointialueille, Helsingin kaupungille ja HUS-yhtymälle myös laittomasti maassa oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille annettu hoito. Kansaneläkelaitoksen

korvaamiin kustannuksiin olisi sisällytettävä myös terveydenhuollon asiakasmaksut, jotka nykykäytännön mukaan olisi laskutettava myös varattomaksi todetulta henkilöltä. Oikean kustannusvastuullisen tahon tunnistaminen onnistuisi todennäköisemmin, jos esimerkiksi Suomen viranomaisen myöntämä tilapäinen oleskelulupa voitaisiin helposti todentaa.”

Ystävällisin terveisin

Markus Hirvilammi
Päätöksenteon tuen päällikkö
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue / Västra Nylands välfärdsområde
p. 040 636 9914, markus.hirvilammi@luvn.fi
Osoite: Tekniikantie 15, 02150 Espoo

www.luvn.fi / Twitter: [@LUhyvinvointi](https://twitter.com/LUhyvinvointi) / Facebook: [@LansiUudenmaanHyvinvointialue](https://facebook.com/LansiUudenmaanHyvinvointialue)